

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 23 GRUDNIA.

No 97

ROK 1849.

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO
MIKOŁAJA I-go
CESARZA WSZECH ROSSJI, KRÓLA POLSKIEGO
§ § §
Rada Administracyjna Królestwa.

Mając sobie przedstawionem przez Zarząd XIII-go Okręgu Komunikacji, że Administracja Ordynacji Zamojskiej zadeklarowała zrzec się taryfy do poboru opłat klasy 4-jej z mostu pod dobrami Lipiny, do tejże Ordynacji należącego, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Taryffa klasy 4-jej dla mostu pod dobrami Lipiny z mocy Postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 29 lipca (10 sierpnia) 1833 r. nadania, niniejszemu uchylona zostaje i most ten ma przejść odtąd do kategorii mostów, stosownie do przepisów, przez właścicieli miejscowych i zwyczajny szarwark drogowy utrzymywanych.

Art. 2. Wykonanie niniejszego Postanowienia Zarządowi XIII. Okręgu Komunikacji poleca.

Działo się w Warszawie, dnia 22 listopada (4 grudnia) 1849 r. Namiestnik, Jenerał-Feldmarszałek (podpisano) *Książę Warszawski*.

Dyrektor Główny, Prezydujący w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Senator, Tajny Radea, (podpisano) *A. Storożenko*.

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radea Stanu, (podpisano) *T. Le Brun*.

O ŻEGLUDZE PAROWEJ NA RZEKACH SPŁAWNYCH KRÓLESTWA.

Ułatwienie i udoskonalenie sposobów komunikacji niepospolicie wpływa na rozwinięcie i polepszenie bytu materialnego, a tém samém na uszlachetnienie moralnego stanu mieszkańców.

W ostatnich np. czasach, koleje żelazne niemal we wszystkich cywilizowanych krajach Europy, w tym względzie cudów dokazywały.

W naszym kraju, czysto rolniczym, kolej żelazna nie mogła tak powszechnych i dotykających sprowadzić korzyści, albowiem my za granicę jedynie produkta przemysłu rolniczego wysyłać możemy a tych przewózka lądowa, nawet kolej żelazna, zbyt kosztowna, gdyż stosunek objętości i wagi zboża, a tém samém kosztów transportu, nie odpowiada jego wartości.

Naszym tedy jedynym produktem za granicą odyt mającym jest zboże, a raczej pszenica, Wisła jedyną drogą komunikacyjną. Gdańsk jedynym portem a Londyn jedynym targiem, o wartości naszego towaru stanowiącym.

Wszystko więc cokolwiek tyczy się ułatwienia środków komunikacji naszego kraju z Gdańskiem i Londynem, lub udogodnienia stosunków handlowych z temi miastami, żywotnie nas obchodzi.

Z takim to niewątpliwie uczuciem kraj przyjął wiadomość o przedsiębiorstwie żeglugi parowej, na rzekach spławnych królestwa. Dla nas nie właściwszego i pożądanego być nie może nad żeglugę parową na Wiśle, gdyż Wisła, powtarzamy, jest ową wielką a zarazem jedyną naszego handlu pulsową arterją, której tętnami objawia się cały ruch, całe przemysłowe życie naszego rolnictwa krajowego.

Z téj to Wisły należycie korzystać nieumieliśmy, gdyż w dotychczasowym stanie naszej żeglugi, transporta zboża do Anglii, prędzej nadechodzili z Ameryki a nawet Australji, a niżeli z naszej Wisły. Przy zaprowadzeniu zaś żeglugi parowej na Wiśle ten niedołężny stan rzeczy zupełnie się zmienia, i my pierwsi z naszą pszenicą w Anglii stanąć powinniśmy.

Otóż śmiało powiedzieć możemy, że dla kraju naszego, dla jego mieszkańców, i dla ich bytu, zaprowadzenie na Wiśle, stałej żeglugi parowej, okazać się powinno, i niewątpliwie się okaże, bez porównania ważniejszego i ogólniejszego pożytku, a niżeli kolej żelazna. Jeszcze w 1846 r. z pism publicznych powzięliśmy wiadomość (*), że p. Edward Guibert, inżynier i mechanik z Francji, spółnik p. Gache z Nantes, wynalazcy statków parowych żelaznych płaskich, a zarazem przedsiębiorcy żeglugi parowej na rzekach Loirze, Saonnie etc. sprowadził dwa statki parowe na rzekę Wisłę, w zamiarze zaprowadzenia w królestwie żeglugi parowej, i w tym celu uzyskawszy od rządu patent swobody na lat 10, postanowił rozwinąć swoje przedsięwzięcie. Lecz p. Guibertowi, jako obcemu wnieznanym mu kraju, z nowem przedsięwzięciem wymagającym spółdziałania miejscowych obywateli, z razu trudno było przyjsć do pomyślnych rezultatów. Dla tego też pierwsze dwa lata przeszły na pojedynczych próbach i rzeczywiście dopiero od roku 1848, gdy hrabia Andrzej Zamojski do spółki z panem Guibertem przystąpił, i czynny w administracji tego przedsięwzięcia przyjął udział, projekt żeglugi parowej w wykonanie począł być wprowadzanym.

Hrabia więc Andrzej Zamojski w dniu 15 maja 1848 r. ogłosił, że na dniu 15 kwietnia tegoż roku zawarta została przed Pisarzem Aktowym Noskowskim w Warszawie, Spółka handlowa pod firmą: Andrzej hr. Zamojski et Comp., mająca na celu zaprowadzenie i utrzymanie żeglugi parowej na rzekach spławnych królestwa, a mianowicie na Wiśle, Narwi, Bugu, Wieprzu i Pilicy; że: miejsce prawnego zamieszkania Spółki i jej stałe siedlisko, zkad przedsięwzięcie ogólny bierze kierunek, jest w pałacu Andrzeja hr. Zamojskiego, w Warszawie przy ulicy Nowy Świat Nr. 1245 lit. B, pod nazwą Biura Głównego Zarządu Żeglugi Parowej na rzekach spławnych

(*) W Bibliotece Warszawskiej z 1846 roku, p. Felix Miaskowski zamieścił artykuł p. T. „O przedsięwzięciu żeglugi parowej na Wiśle,” który to artykuł i w oddzielnym ukazał się oddruku.

Hrabia Andrzej Zamojski w Tom. XIII. Nr. 1. Roczn. Gosp. Kraj., podał także wiadomość o pierwszych próbach i zawiązaniu się Spółki żeglugi parowej.

królestwa, do którego wszystkie osoby potrzebujące dostawiać zboże i inne produkta lub towary, do miejsc nad wymienionemi rzekami położonych, dla powzięcia bliższych wiadomości, zgłaszać się mogą; że administratorem tego przedsięwzięcia jest Andrzej hr. Zamojski, jeden ze spółników i że zatem we wszystkich zobowiązaniach Spółki tylko jego podpis lub tego, którego on od siebie umocni, prawnym i ważnym będzie.

Przedewszystkiem postanowiono przystąpić do budowy Gabar, które tu w Warszawie, w fabryce na Solcu, całkiem z żelaza sporządzone zostały, i w skutku tego, z początkiem 1849 roku Spółka liczyła, prócz dwóch statków parowych (jednego o sile 30 tu, drugiego o sile 60-ciu koni), 10 nowych gabar, z których każda od 1000 do 1500 korey pszenicy zabierać może.

Prócz tego, hr. Andrzej Zamojski pragnąc ułatwić obywatelom ziemskiemu sprzedaż pszenicy, udziela im zaliczenia w stosunku do ilości korey pszenicy złożonej w spichrzach nad Wisłą, i mającej się spławić statkami Żegluga Parowej do Gdańska lub Warszawy, tudzież z własnych funduszy zastępuje wszystkie koszty, jako to: frachta, assekuracje, ładowania i wyładowania, opłaty na komorach i t. p. a dopiero po skutecznionej za jego pośrednictwem sprzedaży pszenicy w Warszawie, Gdańsku lub Londynie, (co od woli właściciela zależy) sporządza rachunek, obejmujący udzielone zaliczenia z procentem $\frac{1}{2}$ od sta na miesiąc, jak niemniej założone koszty assekuracji, wyładowania, opłat na komorach i umówiony fracht żegludze parowej przypadający, a w końcu 1% komissowego, dla swego biura, i to wszystko odrącawszy ze sprzedaży summy, resztę właścicielowi pszenicy wypłaca.

Do wykonywania tych handlowych czynności, hr. Andrzej Zamojski obok Biura żegluga parowej, w témże samém miejscu utrzymuje drugie biuro, zwane Biurem komissowém hr. Andrzeja Zamojskiego, które zawiązało stosunki z głównemi miejscami handlowemi w kraju, i za granicą, z Toruniem, Wrocławiem, Gdańskiem, Berlinem, Hamburgiem, Londynem i t. p.

W skutku takiego uorganizowania stosunków, przemysł krajowy zyskuje:

1. Cena pszenicy stosunkowo podniesie się, z powodu że przez ułatwioną komunikację nasz kraj, że tak powiemy, do Londynu, tego ostatniego targu na nasz produkt, się przybliża.

2. Otwiera się sposobność do pewniejszych, aniżeli dotąd spekulacji zbożowych.

3. Obywatele na własny rachunek za granicą chcący sprzedawać pszenicę, otrzymując zaliczenia na tak mały bo na 6-ty procent, mogą łatwiej przetrzymywać zdarzające się w handlu zbożowym przesilenia.

4. Zyskują sposobność uniknięcia zależności od spekulantów miejscowych, z którymi stosunki dla wielu zgubnymi się okazały.

5. Natomiast zaś otrzymują uitorowaną i udogodnioną drogę do stosunków handlowych, w sposób znacznie pewniejszy i tańszy, aniżeliby każdy obywatel pojedynczo zawiązać był w stanie.

W roku 1849 dwa statki parowe i dziesięć gabar stanowiły siłę, jaką rozporządzała żegluga parowa; ta siła niemal ciągle była zajęta; sprowadzono nią około 20 tysięcy korey pszenicy z Sandomierza do Gdańska, frachtem zaś powrotnym z Gdańska do Warszawy przywieziono kilka tysięcy beczek śledzi, towary kolonialne, węgle kamienne i t. p. rzeczy, nie licząc pomniejszych zatrudnień, jakimi były: kilkakrotne do mostów cytadelskiego i pragskiego w Warszawie sprowadzenie burzą uniesionych łyżew, transportowanie w rozmaite miejsca krup, kaszy, mebli; w lecie, spacerowanie na Saską-Kepę, do Bielna i t. d.

Nadto, żegluga parowa zawarła z Kommissją Rządowa Przychodów i Skarbu na lat 8 kontrakt, o dostawę z leśnictw Płockich drzewa do magazynu rządowego w Warszawie, co właśnie na tyle pożądanego znizienia ceny drzewa opałowego znacznie wpłynąć powinno. Jeden ze statków parowych sprowadził już tego drzewa dwadzieścia kilka pasów, z których każdy przeszło sto kilkanaście sztuk w sobie zawiera. To sprowadzanie drzewa, przedstawi żegludze parowej co

rocznie tyle stałego zajęcia, iż Spółka w latach następnych, temu zatrudnieniu wyłącznie jeden statek parowy o sile 100 koni poświęcić zamierza.

Takie było w roku 1849 żegluga parowej zajęcie bieżące; dalsze zaś całego przedsięwzięcia rozwinięcie w tymże roku, wiele postąpiło; albowiem w fabryce na Solcu, w miesiącach wrześniu i październiku wybudowano dwie nowe gabary, to jest: Gabarę 11tą i 12tą z których każda do 1500 korey pszenicy mieścić może, a nadto w téjże fabryce sporządzono trzeci statek parowy o sile 60 ciu koni, do którego maszynę parową sprowadzono z Nantes, z zakładu pana Gache. Prócz tego, Spółka żegluga parowej zamówiła sobie maszyny parowe do czwartego i piątego statku parowego, u tegoż p. (Gache) z Nantes, we Francji, których to statków korpusy budują się tu w Warszawie, w fabryce na Solcu, i będą z początkiem lata 1850 roku ukończone.

Tym więc sposobem, z rokiem 1850 flotą żegluga parowej na rzekach spławnych królestwa, liczyć już będzie 5 statków parowych i 12ście gabar.

Z tym też rokiem wszystko zdaje się świetne żegludze parowej przepowiadać widoki; nie tylko bowiem początkowe trudności, każdemu nowemu przedsięwzięciu towarzyszące, utarte, ale nadto cały zakład należyte i na odpowiednią już skalę uorganizowanym będzie; a przytém spodziewać się należy, że także ustana niektóre szczególne przeszkody, jakie w roku 1849 ruch tego przedsięwzięcia tamowały. W upływającym roku, z jednej strony blokada portów niemieckich, w skutku wojny Duńskiej, stała się niemal fizyczną zaporą do spekulacji naszą pszenicą za granicę; z drugiej zaś strony, wojna Węgierska, i nieustanny przechód licznych armij, spowodował wielką wewnętrzną konsumpcję, która stosunkowo wysokie w kraju naszym na zboża utrzymywała ceny, a te spekulantów od zagranicznego handlu pszenicą wstrzymać musiał.

Prawdopodobieństwo tedy, że w nadchodzącym roku podobne okoliczności naszego handlu zbożowego przesładować nie będą, zyskane już przez administrację przedsięwzięcia doświadczenie w samém żegludze parowej, nareście, powiększenie sił téjże żegluga przez podwojenie liczby jęj statków, to wszystko, mówimy, zdaje się dawać pewną rękojmię, że żegluga parowa z rokiem 1850 całemu krajowi znakomite i dotykalne zaccnie przynosić korzyści.

Wl. G.

O dodatkach do maki na chleb w czasie głodu. (Dokończenie).

Podług p. Kurella mączka z kasztanów, z których najsmaczniejsze wyrabiać ciasta, uzyskuje się następującym sposobem.

Łupę brunatną kasztanów przerzyna się w kilku miejscach i kasztany układają się warstwami w kadź, i każda warstwa posypuje się niegaszonem wapnem; na to nalewa się wody w której mokną przez 24 godzin. Po tym czasie odlewa się wodę i świeżą się nalewa; i to się powtarza tak długo, dopóki wszelkie cząstki wapna zupełnie z kasztanów nie znikną. Gdy to nastąpi i woda odlana została, łupią się kasztany z łupy, i jeszcze się raz na 24 godzin czystej wody na nie nalewa. Nakoniec tłuką się w wodzie na miazgę w stępach i w niej mokną. Z tego utworzy się osad, z którego narzeczcie zlewa się woda, wyjmując się, i suszy w jakibądź sposób, nakoniec miele się na żarnach lub we młynie. Do chleba użyć można téj maki w połowie z żytnią, a nawet do $\frac{2}{3}$ części przymieszać jęj można, a chleb będzie smaczny i zdrowy.

15. Makuchy. Professor Pollak ogłosił w czasopiśmie przemysłowém wiedeńskiem, że przez doświadczenia doszedł do tego, iż z makuchów rzepakowych smaczny i pożywny piec można chleb. Makuchy, na ten cel mielię się we młynie, przyczem pozostaje 10 do 15% otrąb, do okrasz karmy dla bydła. Uzyskaną makę sypie się w kadkę, w której podwójne są dna; wierzchnie dno, oddalone od spo-

dniego na 4 cale, musi być dziurkowane i pokryte być powinno po wierzchu płótnem. W tę kadkę sypie się w mowie będącą mąkę, nalewa się letnią wodą i dobrze się wiosłem miesza. Woda rozwalnia gorycz w tej mące zawartą i za spuszczeniem jej za pomocą kurka u spodu kadzi umieszczonego, z sobą uprowadza. Skoro tyle wody upłynie że sam gąszcz zostanie, próbuje się smaku, a jeżeli jest jeszcze gorzkawy, powtórnie nalewa się wody; a gdy spuszczone zostanie, wyjmuje się ową masę i tę za przymieszaniem mąki pszennej zarobić można na ciasto do klusek, lub zadawszy drożdży, na bułki użyć. Pan Pollak utrzymuje, że makuchy rzepakowe zawierają w sobie te same części pożywne, co i zboże; że w monarchji austriackiej rocznie do pół miliona cent. wyrabia się makuch; z jednego centnara, kosztującego mniej więcej 40 do 50 kr. m. k. uzyskuje się, nie licząc, w to mąki dodanej, 150 fun. wied. chleba.

Pan Schlossberger, mówiąc o wynalazku p. Pollaka, powiada że „Odkrycie tak ważne i zupełnie nowe, zasługuje aby go przez dalsze doświadczenia dochodzić. Nim to nastąpi, radzi nie używać na chleb tylko makuch pochodzących z świeżego nasienia i to na zimno prasowanych; albowiem prasowane na gorąco, w naczyniach miedzianych, mogłyby zawierać w sobie zdrowiu szkodliwy węglan miedzi. Makuchy z innych nasion mających mocną i nieprzyjemną woń, nie są na ten cel przydatne.

16. *Mączka z perzu.* Pęcz, o ile jest nieprzyjazny rolnikom o tyle pod względem wewnętrznych własności jest zdrowiu ludzkiemu bardzo użyteczną rośliną; używany na dekokt, służy do oczyszczenia krwi i pomnożenia zdrowych soków. Pęcz osuszony i dobrze wymyty, rżnie się na sieczkę, suszy się jeszcze raz w piecu piekarskim, potem się miele na żarnach. Uzyskana mąka posiewa się i dodaje do mąki żytniej, postępując z rozczynami tak, jak zwyczajnem ciastem. Dodatek mąki pszennej może tu być w różnym stosunku a nawet do 2/3 części posunięty; chleb będzie smaczny i zdrowy. Na górnym Szląsku, jak powiada Rauschitz, w gospodarskich podróżach, często natrafiał na taki chleb i znalazł go bardzo smacznym.

17. *Ciasto słodowe.* Tak się nazywa osad brecki piwny, pozostały w kadziach zacieranych piwa. W niektórych browarach robią z niego podpiwek, najczęściej zaś używa się go wraz ze słodzinami na opas bydląt. Osad ten zawiera w sobie 75 do 78% wody, reszta jest złożona z części pożywnych, które zawierają mąkę zbożową, w różnych jednak ilościach podług sposobu robienia piwa.

Wprawdzie ciasto to, uboższe jest w mączkę, lecz natomiast posiada wiele glutenu, czyli kleju roślinnego, który w reprodukcji sił tak ważną gra rolę. Zresztą, mączka łatwo może być zastąpiona mączką uzyskaną z zepsutych lub zmarzniętych ziemniaków.

Chleb wypieczony w połowie co do wagi mąki żytniej i takiego ciasta, z pozoru i pulchności, koloru i smaku tak jest do zwyczajnego chleba żytniego podobny, że najlepszy znawca rozróżnić go nie jest w stanie. Nado, ma i tę własność, że gdy dobrze jest wypieczony, po 14 dniach jest jeszcze dosyć świeży i smaczny, nieokazując najmniejszego znaku pleśni, lub kiśnienia, a zatem lepij, niżeli zwyczajny chleb razowy, daje się przechować.

Pan Schlossberger, o którym już poprzednio wspomnieliśmy, w celu przekonania się, kazał zrobić jednocześnie dwa bochenki chleba, jeden z samej mąki razowej, a drugi z ciasta słodowego z dodatkiem równej części mąki żytniej.—Po czternastu dniach pierwszy był tak twardy, iż go prawie jeść nie było można, drugi zaś w środku trzymał jeszcze wilgoć i był nader smaczny. Ale i pod względem ekonomicznym, bez wypadków nadzwyczajnej potrzeby, użycie ciasta słodowego w gospodarstwie domowym, nader jest ważnem. Korzec bowiem ześrutowanego siodu daje około 14 funtów tegoż ciasta; a każde 7 funtów onegoż 4 funty chleba. Przyjmując, że w całym kraju przerabia się około 600,000 korey jęczmienia na piwo, tedy podług powyższego zyskałoby się 4,000,000 funtów chleba, z materiału który bez użytku dla ludzi jest stracony. Pan Schlossberger mówi dalej: że okoliczność, iż ciasto to, tylko w czasie warki może być zebrane, a w tym stanie nie da się długo przechować, gdyż wkrótce pleśnieje, a nawet w gniliznę przechodzi, ale to nie zmniejsza bynaj-

mniej jego użyteczności, odkąd się przekonano, iż można je wysuszyć w cieple około 80 stop. Reaum. zemleć ze zbożem i w postaci mąki, na długi czas zachować.

To wszystko przemawia za użytecznością ciasta słodowego, do powiększenia masy chleba zdrowego. Nad Renem piwowary pieką chleb z tén ciastem lub je sprzedają piekarzom. Dodatek ten do chleba, wcale jest nie nowy, znany już od dawna, ale stosunek jego do mąki nie był dosyć wypróbowany. Radzono bowiem brać na 10 funtów ciasta; lecz chleb taki jest czarny i niesmaczny. Zachowując zaś lepszy stosunek np. 3/5 ciasta już lepszy nierównie, a po równych połowach bardzo dobry wypadnie.

18. *Odwar otrębowy.* Nareszcie używanie same tego odwaru, nie jest rzeczą nową. *Moniteur industriel* powiada, że już od roku 1771 ten sposób znany i po ogłoszeniu w *Journal encyclopedique*, niezwłocznie ówczesowy rząd francuzki radzie zdrowia gruntownie zbadać to odkrycia polecił, i sprawozdanie teje rady wyszło jakby na zawołanie, gdyż w tymże roku wielki był niedostatek zboża we Francji. Polecony ten sposób piekarzom i prywatnym trzymał się dosyć długo, ale za polepszeniem się zbiorów, poszedł w zaniebanie; dopiero w pierwszych latach bieżącego wieku, w czasie rzeczywistego głodu we Francji, na nowo odżył, jako rzecz zupełnie nowa.

Ze wszystkich dodatków do mąki na największą uwagę i na spieszne wprowadzenie w używanie zasługuje głównie; ciasto słodowe, odwar otrębowy, potem dopiero makuchy, wyka, buraki, mąka z perzu, żołądz, dzikie kasztany. Rzepę należałoby wyżej od innych postawić, ale że już tyle na jej korzyść powiedziano, może tamtym pierwszeństwo odstąpić.

Co do surrogatów, szczególnie trzech pierwszych klass, pierwszjej, w razie najgwałtowniejszej potrzeby użyćby tylko można.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z B O Ż E.

Lwów 12 grudnia. Na poniedziałkowym targu było 367 sztuk wołów, z tych sprzedano jedną partję złożoną z 18 sztuk, z których jedna ważyła 13 1/2 kamieni mięsa i 1 1/2 kamieni łoju, po 50 złr. druga partja złożona z 27 sztuk, z tych jedna ważyła 14 kamieni mięsa i 1 1/4 kamieni łoju, po 56 złr., trzecia partja złożona z 30-tu sztuk, z których jedna ważyła 14 1/2 kamieni mięsa i 1 1/4 kamieni łoju, po 57 złr. 32 kr. m. k. Łój i skóry zostały w tej samej cenie jak w przeszłym tygodniu; taksa zaś mięsa postanowiona na miesiąc grudzień funt po 4 1/2 kr. m. k.

Ceny produktów we Lwowie. Ogromne śniegi, które spadły od tygodnia w okolicach Lwowa uszczupliły jeszcze więcej dostawę produktów. Na dzisiejszym targu płacono za korzec pszenicy 6 złr. 42 kr. żyta 4 złr. 21 kr., jęczmienia 4 złr. 22 kr., brecki 4 złr. 12 kr., owsa 3 złr. 9 kr., ziemniaków 2 złr. 6 kr., kwartę krup breczanych 5 kr., jęczmiennych 4 kr., jaglanych 6 kr. za cent. siana 1 złr. 45 kr. słomy 48 kr. za sąg lasowy drzewa bukowego 12 złr. 6 kr. sosnowego 9 złr. za garniec okowity 30 stop. 1 złr. 4 kr. m. k.

Londyn 15 grudnia. Widoki pod względem handlu z zbożem. W handlowych i politycznych towarzystwach wielokrotnie powtarzano dziś pogłoskę że terażniejszy gabinet; z powodu powstałego między trudniami się uprawą roli niedostatku, skutkiem zaprowadzenia wolnego handlu zbożem, miał w części ustąpić miejsca konserwatystom. Ale pokazało się niebawem że to wieść bezzasadna. To tylko pewna rzecz iż stronnictwo protekcyjistów radeby zaprowadzić stałe cło od zboża po 5 albo po 8 szylingów od kwarteru, lecz usiłowania jego daremne będą.

W ciągu upłynionego tygodnia czas był ciągle słotny i wilgotny, a okoliczność ta, połączona z zmniejszonemi wprawdzie ale jeszcze znacznemi dowozami z zagranicy, wywiera szkodliwy wpływ na ca-

ły ruch interesów zbożowych. Kupcy utrzymują że przystanie północnych brzegów stałego lądu znowu odtają, (co w istocie nastąpiło), rachują przeto na nowe przysetki i dla tego kupują jak tylko można najmniej. Oprócz tego, stan to jest warunki angielskiej pszenicy przez wilgotne powietrze znowu się pogorszyły, a ceny w skutek tego jeszcze dalej spadły na większej części prowincjonalnych targów, od czego wyjątku się tylko piękna stara pszenica. Jednakowoż mniemamy że oczekiwanie dalszych obfitych ładunków jest nieuzasadnione, bo przeciwko niemu staje i spóźniona pora roku i stan frachtów i assekuracyjnych premii, ani nawet stosunek cen tutejszych do zagranicznych za tem nie mówi chociażby nawet przez całą zimę żegluga się utrzymała; sądzićby raczej należało, że dowozy szybko zmniejszać się będą. Co się tyczy naszych gospodarzy ziemskich jak również i posiadaczy zagranicznego ziarna, powiedzieć tylko możemy, że z pierwszych nabużożi a i ci ile być może najmniej sprzedają, posiadacze zaś ziarna zagranicznego wolą płacić składowe, niżeli sprzedawać po terażniejszych cenach, w nadziei że obecne położenie rzeczy potrzebą wielkiej konsumcji pogorszyć się nie może, tylko musi się koniecznie poprawić, a na wszelki przypadek spodziewać się mogą cen dogodniejszych dla siebie.

Na targ londyński od poniedziałku zagranicznej pszenicy dość przywieziono, za to angielskiej nie wiele. Kupców na dzisiejszym targu znajdowało się dość, jednakże obrot pszenicą był ograniczony, gdy tymczasem jarzynne ziarno dość było pokupne po pełnych cenach. Dowieziono tu z zagranicy: Pszenicy 7,630, jęczmienia 6170 owsa 4,860 kwartersów.

Wrocław 19 grudnia. W tych dniach bardzo mało płodów ziemnych na targ tutejszy przywożą, a że żądanie ich powiększyło się, dla tego musiano wyższe płacić ceny, mianowicie za pszenicę. Szczególniej dobre i ważne gatunki osiągały wysokie ceny, gdyż nasi konsumenci przekładają je nad średnie i poślednie, niebacząc więc na to że wyższą płacić muszą cenę bo 3 do 4 sr. gr. wyżej nad notowania na szelfu. Żyto na konsumcję tylko kupują. Dziś płacono białą pszenicę po 43 do 55 sr. gr. szefel (zł. 17 gr. 6 do zł. 22 korzec), żółtą 40 do 52 sr. gr., żyto 25 do 28 sr. gr. szefel (zł. 10 do 11 gr. 6 korzec), jęczmień 21 do 24 1/2 sr. gr., owies 16 do 18 sr. gr. szefel (zł. 6 gr. 12 do zł. 7 gr. 6 korzec).

Wrocław 18 grudnia. Obrot wełną w ostatnich dwóch tygodniach nie był tak znaczny jak poprzednio, i ograniczał się głównie na sprzedaży polskiej wełny jednostrzyżowej w cenie 58 do 63 talarów. Oprócz tego sprzedano kilka partij wełny jagnięcej z Poznańskiego i ze Szlaska, w cenie 68 do 75 talarów; podobną jednostrzyżową płacono po 75 do 78 talarów. Za wełnę ze skubanek dawano po 50 do 55 talarów. Interesa kontraktowe postępują dalej w dotychczasowych warunkach, i zakontraktowano tu znowu wełnę średnio cienką z kilku znacznych owczarni.

KURS GIEŁDY BERLINSKIEJ.

Dnia 19 grudnia 1849 roku.

PAPIERY.

	żąda	placa
Rosyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb. 4%.	88 3/4	—
Rosyjsko-Angielska Pożyczka 5%.	111 3/4	111
Polskie Obligacje Skarbu 4%.	80 3/8	80 3/4
" Listy Zastawne .	96 1/4	96
" Listy Zastawne nowe.	96	95 1/2
" Obligacje Udziałowe .	113 1/2	—
" Obligacje 500 złotych.	80 1/2	80 1/8
Certyfikaty B. P. na Oblig. czast. lit. A. 300 zł. 5%	93 3/4	93 1/2
lit. B. 200 „ „ „	17 1/2	17

Srednie ceny żywności na targach Warszawy i Pragi.

Dnia 21 grudnia r. b.

OD RS. KOP. DO KOP.	OD RS. K. DO RS. KOP.
Żyta korz. 4 ćw. 2 29 —	Słomyc. 100 f. — 30 —
Pszenicy ditto 3 89 —	Siana fura 1 k. 3 20 — 4 80 —
Grochu polnego 2 88 —	" „ 2 k. 5 85 — 6 45 —
" „ cukrowego 3 41 —	Słomy fura zw. 1 35 — 2 25 —
Fasoli. . . . . 4 90 —	Drzewa sos. s. 7 44 —
Gryki. 1 82 1/2	Wół dobry. 36 45 — 52 65 —
Jęczmienia . . . 2 33 —	" „ średni. 28 35 — 35 10 —
Owsa . . . . . 1 72 —	" „ lichy. 21 60 — 27 45 —
Maki pszen. pr. 6 60 —	Ciele. . . . . 2 10 — 4 5 —
ordyn. kor. 6 ćw. 5 66 —	Baran. . . . . — — —
" „ żytn. pytło. 3 37 1/2	Wieprz dobry. 13 50 — 19 90 —
grycz. kor. 4 ćw. 3 77 —	" „ średni. 10 80 — 13 —
Kaszy jaglannej. 6 4 —	" „ lichy. 5 45 — 10 —
" „ grycz. zw. 3 77 —	Masła funt. — 18 —
" „ drobniej. 7 3 —	Słoniny „ — 11 —
" „ jęcz. perło. 9 86 —	Kartofli korzec 1 3 —
" „ „ ordyn 3 9 1/2	Okowity garn. — 83 —
Siana cet. 100 f. — 79 —	Szumówki gar. — 49 —

Sporwadono na targ Pragski z Cesarstwa Rosyjskiego wołów sztuk 102 z różnych miejsc królestwa sztuk 213 ogółem wołów sztuk 315 wieprz 972 cieląt 553 baranów — z tych zakupili rzeźnicy tutejsi na konsumcję miasta wołów sztuk 255 wieprz 537 cieląt 542.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 21 grudnia 1849 roku.

ŻĄDAJĄ DAJĄ.
R. sr. kop. R. sr. kop.

1. WEXLE.

Berlin 100 talarów	2 M.	93 —	—	93 —	—
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	139 65	—	—	—
Londyn 1 funt sterlin.	3 M.	6 —	40 —	—	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	—	—	—	—
Petersburg ditto.	1 M.	—	—	—	—
Paryż 300 franków	2 M.	75 —	90 —	—	—
Wiedeń 150 zlr.	2 M.	—	—	—	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	—	—	—	—

2. MONETY.

Rosyjskie Imperjały.	—	—	5 —	18 —
Holender. dukaty nowe	—	—	—	—
ditto stare ważne	—	—	—	—
Frydrychsdory Pruskie	—	—	—	—
Rosyjskie assygnaty	—	—	—	—
Austrjackie bilety bankowe za 150 zlr.	—	—	—	—

3. PAPIERY.

Oblig. Skarbowe za 100 rs.	—	—	—	—
" „ „ 4% rs.	80 —	10 —	—	—
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. (?)	14 —	90 —	14 —	88 —
" „ „ nowe za 100	—	—	—	—
Obligacje udziałowe na 300 złp.	—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 złp.	—	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B na 200 złp.	—	—	—	—
Serje wylosow. lit. na — złp.	—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likw. złp. 100	—	—	—	—

Wartość kuponu kop. 29 3/4